

Матюха М.М.

к.е.н., доцент

Київський національний торговельно-економічний університет, м. Київ

ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФОРМУВАННЯ УПРАВЛІНСЬКОЇ ЗВІТНОСТІ

Традиційно історичні вітчизняні дослідження звітності були направлені на інформаційне забезпечення зовнішніх користувачів, у той час як система узагальнення інформації, яка представлялися б менеджерам і використовувалася ними при прийнятті управлінських рішень, залишалася поза увагою дослідників. Лише розвиток ринкових відносин спонукав проводити теоретичне обґрунтування управлінської звітності як джерела інформації для прийняття управлінських рішень. Незважаючи, на короткий проміжок часу, протягом якого проводилися вітчизняні дослідження у даній сфері, можна говорити про ряд сформульованих інформаційних моделей побудови управлінської звітності.

Інформаційне забезпечення управлінської звітності здійснюється аналогічно фінансовій звітності, по двох ключових позиціях: користувачі (їх вимоги та потреби) і з іншого боку наявна інформація (характеристика, оцінка). Також, враховуючи спільність більшої частини принципів формування та узагальнення інформації в управлінській та фінансовій звітності необхідно слідувати принципам, що склалися і відпрацьовані при побудові звітності підприємства. Представляється, що постановка задач щодо формування та представлення управлінської звітності має здійснюватися за параметрами, що враховують значимість інформації для користувача і наявної інформаційної бази підприємства.

Крім цього, важливим елементом при формуванні звітності, нині відіграють використовуємі новітні інформаційні технології, які відіграють суттєву роль у накопиченні, систематизації та представленні даних

зацікавленим користувачам.

Постановку задач інформаційного забезпечення управлінської звітності в умовах застосування новітніх технологій, можна провести за групувальними ознаками, які слід поділити на суттєві та другорядні.

До суттєвих критеріїв слід віднести:

- вимоги користувачів. Інформація управлінської звітності є комерційною таємницею і представляється тільки менеджерам підприємства, відповідальним за прийняття конкретних управлінських рішень. Таким чином, інформація управлінської звітності, з одного боку, задовольняє інформаційні потреби єдиної групи користувачів. Але, з іншого боку, ці інформаційні потреби, як правило, виявляються масштабні, ніж потреби зовнішніх користувачів;

- наявність структури (формату) звітності. Склад форм управлінської звітності, формат її подання, набір показників, включених у звітні форми, визначається підприємством самостійно. У той же час це не виключає існування загальних теоретичних підходів, на основі яких можна вибудувати типову структуру управлінської звітності.

Відповідно до визначених суттєвих критеріїв необхідно виділяти другорядні критерії побудови управлінської звітності, що ґрунтуються і визначаються суттєвими критеріями. Саме суттєві критерії визначає саме підприємство, що має вплив всю систему управлінської звітності. До них слід віднести:

- регламентація порядку складання та подання звітності. Складається у відповідності до регламентів ведення управлінського обліку, що втілюється в обліковій політиці підприємства. Та обставина, що регламенти ведення управлінського обліку формуються на рівні підприємства це забезпечує гнучкість, індивідуальність управлінської звітності в кожному конкретному випадку;

- рівень деталізації та характер показників звітності. До управлінської звітності включаються різноманітні показники, що можуть одночасно мати різноманітну характеристику (фактично періодичні, планові, розрахункові). В

результаті, склад показників, що включаються у форми управлінської звітності, виявляються ширше, а структура цих форм - складнішою. Управлінська звітність розглядається як готовий інструмент для прийняття управлінських рішень.

- періодичність складання та термін подання звітності. Як правило, періодичність складання бухгалтерської управлінської звітності вище, ніж періодичність складання фінансової звітності визначається, виходячи з інформаційних потреб користувачів інформації.

- повнота охоплення, ступінь точності та масштаб об'єктів інформаційного забезпечення. Інформація управлінської звітності в частині об'єктів може носити вибірковий характер: в ній наводиться інформація, яка є суттєвою для прийняття управлінських рішень. Управлінська звітність містить показники, що характеризують діяльність підприємства як в цілому, так і в розрізі структурних підрозділів; велика увага приділяється складанню звітності за центрами відповідальності. Управлінська звітність може ґрунтуватися на оціночних значеннях, які носять приблизний характер.

Крім того, в управлінській звітності широко представляється інформація про зовнішнє середовище підприємства.

Отже, інформаційне забезпечення управлінської звітності має враховувати три основні компоненти - інформаційні потреби користувачів, властивості інформації та сучасні інформаційні технології. На базі цих компонентів на підприємстві мають бути сформовані суттєві та другорядні принципи формування управлінської звітності.